

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka XXV.

Vydána dne 5. března 1920.

Obsah: (Čís. 119 a 120). 119. Nařízení, jímž se vydává „Základní řád Masarykovy Akademie Práce“. — 120. Nařízení ku provedení zákona ze dne 5. února 1920, čís. 91 Sb. z. a n., kterým se zkracují uvěřovací lhůty pro dávky z lihu, cukru, lisovaného droždí a pro spotřební daň z nerostných olejů, a zrušuje se diskonto ze spotřební dávky lihové předem zapravené.

Čís. 119.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 2. března 1920,

jímž se vydává „Základní řád Masarykovy
Akademie Práce“.

§ 1.

Dle § 2 zákona ze dne 29. ledna 1920, čís. 86 Sb. z. a n., vydává se připojený „Základní řád Masarykovy Akademie Práce“.

§ 2.

Toto nařízení nabývá ihned účinnosti a jeho provedením pověřuje se ministr školství a národní osvěty v dohodě s ostatními ministerstvy.

Tusar v. r.

Dr. Hodža v. r.

Sonntág v. r.

Houdek v. r.

Prášek v. r.

Dr. Veselý v. r.

Hampl v. r.

Staněk v. r.

Dr. Heidler v. r.

Habrman v. r.

Dr. Winter v. r.

Klofáč v. r.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Franke v. r.

Základní řád Masarykovy Akademie Práce.

Čl. 1.

Masarykova Akademie Práce jest samostatný a samosprávný vědecký ústav sídlem v Praze. Jeho úkolem jest organisovati technickou práci k hospodárnému využívání schopností veškerého lidu i přírodního bohatství československého státu k nejvyššímu obecnému prospěchu.

Čl. 2.

Aby M. A. P. dosáhla toho cíle,

- pečuje o soustavné studium a vědeckou organizaci technické práce, hledíc na její účelnost a hospodárnost;
- podporuje vědecké badání všech oborů práce technické;
- pečuje o výchovu vědeckých badatelů a učitelů práce, pracovní mravouky a pracovního práva i o výchovu vědeckých organizátorů pracujících společnosti lidské;
- chrání a podporuje podnikavost československého lidu, hlavně zkoumáním nových výrobních způsobů, odvětví a spojení obchodních a výchovou pracovníků k tomu schopných; chrání a podporuje vynálezce;
- účastní se zásadního řešení technických úkolů správy veřejné podáváním návrhů a posudků;
- poučuje lid o úkolech práce, o její hodnotě a důležitosti, jakož i o hospodárném vykonávání i využívání práce.

Čl. 3.

M. A. P. má právo:

- pořádati veřejné přednášky a získavati i jinak veřejnost domácí i cizí pro své snahy;
- vydávati a nakládati spisy;
- pořádati výstavy a jiné podobné podniky;
- prostředkovati a udržovati styk a součinnost mezi jednotlivými pracovníky a obdobnými korporacemi domácími i cizími;
- zřizovati zvláštní podniky, které by pracovaly v duchu Akademie, přičleňovati si je a provozovati je;
- na podporu veškeré své činnosti zříditi Jednotu Přátel Masarykovy Akademie Práce.

Čl. 4.

M. A. P. se skládá:

- ze Sboru odborných znalců a
- z Vědecké rady.

Čl. 5.

Členové M. A. P., jimiž mohou být příslušníci československého státu obojího pohlaví a též cizinci, dělí se podle toho a) na odborné znalce, b) na členy vědecké rady.

Za odborné znalce se volí vynikající odborníci všech oborů vědy a práce.

Za členy vědecké rady se volí ti z nich, kdo mají zvláštní zásluhy o vědecké badání nebo tvoření v některém oboru práce.

Volba cizince za člena nabývá platnosti souhlasem ministerstva věcí zahraničních.

Čl. 6.

Sbor odborných znalců se dělí na odbory, vědecká rada na třídy, jim obdobné. Počet odborů i tříd určuje vědecká rada podle potřeby. Každý odborný znalec jest členem některého odboru, může být členem několika odborů, ale do představenstva smí být volen pouze v odboru jednom.

Pro snadnější dělení a vykonávání práce dělí se odbory zpravidla na pracovní oddělení.

Každé oddělení si volí výbor složený z předsedy, místopředsedy a tajemníka, jímž náleží řídit práci oddělení.

Výbory všech oddělení téhož odboru vysílají po 2 zástupcích do jeho pracovního výboru.

Pracovní výbor odboru si volí ze svých členů představenstvo, které se skládá z předsedy, dvou místopředsedů a dvou tajemníků. V odborech, které nejsou rozděleny na oddělení, volí plné shromáždění odboru své představenstvo stejně složené a tolik členů pracovního výboru, kolik jest jich třeba k jeho činnosti.

Představenstva všech pracovních výborů činí ústřední výbor, který si opět do svého představenstva volí předsedu, dva místopředsedy a tajemníka.

Čl. 7.

Vědecká rada si volí presidenta, který jest zároveň presidentem celé M. A. P., a generálního tajemníka. Každá třída si volí svého třídního předsedu, který jest náměstkem presidenta M. A. P., a třídního tajemníka. President, náměstkové a generální tajemník jsou představenstvem, jež obstarává běžné věci vědecké rady, stará se, aby jejich usnesení byla vykonávána a bdí nad správou celé M. A. P. Třídní věci má na starosti příslušný náměstek a třídní tajemník.

Čl. 8.

Všechny tyto volby se konají na tři léta; odstupující mohou být zase voleni.

Presidenta M. A. P. a náměstky potvrzuje prezident republiky.

Čl. 9.

Odborné znalce volí ústřední výbor po návrhu jednotlivých odborů. Návrh na volbu člena

mohou v odboru podati nejméně 4 jeho členové, a to písemně s náležitým odůvodněním. O návrhu tom se jedná ve schůzi odboru, na jejíž program byl dán. Z kandidátů odborem schválených volí ústřední výbor odborné znalce. Zvolení členové se přidělují tomu pracovnímu odboru, jímž byli navrženi.

Členy vědecké rady volí vědecká rada z odborných znalců, navržených odbory, právě tak, jak bylo napřed uvedeno, když byl návrh ten příznivě doporučen ústředním výborem.

Každý odbor může mít ve vědecké radě nejvýše deset členů, kteří mají zastupovati pokud možno všechny směry práce v odboru.

Členové vědecké rady zůstávají i po svém zvolení členy odboru se všemi povinnostmi a právy.

Odborní znalci se volí na 6 let; ale mohou být znovu voleni. Z prvních odborných znalců, jmenovaných nebo volených při ustavení M. A. P., odstoupí však po druhém, čtvrtém a šestém roce trvání M. A. P. třetina losem ustanovená a nahradí se novou volbou. Členové vědecké rady jsou členy doživotními.

Provinil-li se člen Akademie hrubě proti svým povinnostem, může být po vyšetření věci na návrh odboru zbaven vědeckou radou členství Akademie.

Čl. 10.

Členové Akademie mají právo účastniti se veškeré činnosti, zejména hlasovati ve sborech, užívati všech zařízení Akademie (kuchyně, sbírek a pod.) podle příslušného domácího řádu.

Cizinci nemají práva hlasovacího.

Členové Akademie jsou povinni zachovávatí základní a jednací řád i usnesení Akademie, účastniti se činnosti Akademie a napomáhati k jejímu rozkvětu.

K tomu se zavazují, vstupující do Akademie, slibem do rukou presidenta M. A. P. nebo úřadujícího náměstka.

Čl. 11.

Odbory, v nichž se soustřeďují členové M. A. P. podle oborů své působnosti, řeší všechny otázky, které jim přikáže vědecká rada nebo ústřední výbor, nebo které si zvolí samy se souhlasem ústředního výboru nebo vědecké rady.

Pracovní výbor odboru organizuje práci a bdí nad prováděním práce v odboru, jest pojítkem styků mezi jednotlivými odděleními v odboru a styků odborů s ústředním výborem.

Čl. 12.

Ústřední výbor přijímá podané podněty, postupuje je buď vědecké radě neb odborům, udržuje styky a součinnost mezi odbory, bdí nad řádným řešením otázek odborům daných, předkládá návrhy odborů vědecké radě se svým vyjádřením, jakož i zprávy odborů zájemníkům,

volí odborné znalce, předkládá návrhy kandidátů do vědecké rady a vykonává rozhodnutí vědecké rady. Vědecká rada stanoví každoročně, které věci může ústřední výbor vyřizovati samostatně.

Čl. 13.

Vědecká rada řídí a organizuje povšechně veškerou činnost a správu Akademie; rozhoduje o všech věcech vědeckého rázu.

Zvláště jí přísluší:

- a) posuzovati návrhy a elaboráty odborů a konečně o nich rozhodovati;
- b) posuzovati povšechné programy navržené pracovními odbory, ústředním výborem neb představenstvem vědecké rady a opatřovati, čeho třeba, ku provedení tohoto programu;
- c) rozhodovati o všech publikacích, jež se mají vydati buď nákladem nebo pod ochranou M. A. P.;
- d) vyžadovati si návrhy a zprávy odborů o postupu prací;
- e) rozhodovati konečně spory a věci disciplinární, vyplynulé z vnitřních poměrů M. A. P.;
- f) rozhodovati o změnách stanov, o jednacích a jiných domácích řádech M. A. P.;
- g) rozhodovati o organizaci, rozčlenění a zásadních otázkách správy M. A. P.;
- h) sestavovati konečný rozpočet a rozhodovati o rozdělení získaných prostředků mezi jednotlivé odbory, pokud užití těchto prostředků k určitým účelům nebylo stanoveno již přímo věnovatelem;
- i) voliti presidenta, generálního tajemníka a zástupce M. A. P. v kuratoriu.

Čl. 14.

K řešení zvláštních otázek mohou všechny usnášecí sbory a orgány Akademie sestavovati komise a povolávat do nich i jednotlivce, kteří nejsou členy Akademie; těmto přísluší pouze hlas poradní. Komise předkládají svoje elaboráty onomu sboru, který je zřídil.

Čl. 15.

Valná schůze všech členů Akademie koná se aspoň jednou do roka a to, pokud možno, dne 28. října.

Čl. 16.

Jednací řeč M. A. P. jest řeč československá. Vyřízení jinojazyčných podání mohou býti provázena překladem v jazyce podání.

Užije-li Akademie ve svých publikacích jiné řeči nežli československé, připojí se ke spisům alespoň výtah v jazyce československém.

Čl. 17.

O návrzích na změnu základního řádu M. A. P. rozhoduje vědecká rada. Změna základního řádu může býti usnesena pouze za pří-

tomnosti $\frac{2}{3}$ členů vědecké rady, a to dvou-třetinovou většinou přítomných.

Změněný řád nabude platnosti po schválení vládou.

Čl. 18.

Jmenní M. A. P. skládá se z věnování, darů a příspěvků a z důchodů odtud plynoucích.

Správa celého jmění Akademie jest svěřena kuratoriu, které ustanovuje každoročně podle návrhů a rozpočtů vědecké rady výši jmění základního a výdejního, zkouší a schvaluje výroční účty M. A. P.

Čl. 19.

Členy kuratoria jsou:

- a) prezident a generální tajemník M. A. P.;
- b) dva zástupcové vlády;
- c) zástupcové vědecké rady po jednom z každé třídy;
- d) dva zástupcové J. P. M. A. P.

Členství kuratoria je úřad čestný, členové zastupující vědeckou radu a J. P. M. A. P. volí se na 3 léta.

Předsedou kuratoria jest president M. A. P. Kuratorium si zvolí místopředsedu, finančního referenta a dva přehližitele účtů. Tito členové činí představenstvo a vyřizují záležitosti neodkladné. O svém jednání podávají zprávu kuratoriu, jež musí býti svoláno presidentem aspoň jednou do roka.

Kuratorium a jeho představenstvo jsou způsobilé usnášeti se za přítomnosti poloviny členů a rozhodují většinou hlasů.

Kuratorium zastupuje president M. A. P., je-li zaneprázdněn, zastupuje ho místopředseda kuratoria. Listiny podpisuje za kuratorium prezident s finančním referentem.

Čl. 20.

M. A. P. může se zrušiti se souhlasem vlády, když se pro to vysloví $\frac{2}{3}$ většina členů vědecké rady a $\frac{2}{3}$ většina členů ústředního pracovního výboru.

Likvidaci provede v dohodě s vládou poslední kuratorium M. A. P., jež také rozhodne, které orgány M. A. P., v jaké formě a pod jakým jménem mají dále veřejně působiti a jak se naloží s celým jménem Akademie.

Čl. 21.

První členy sboru odborných znalců M. A. P. jmenuje vláda po návrhu přípravného výboru zvoleného na schůzi dne 31. března 1919. Tito členové vládou jmenovaní zvolí do měsíce stejný počet dalších členů.

Všichni pak společně do druhého měsíce zvolí poslední třetinu prvních členů. Tento celý sbor odborných znalců rozdělí se na odbory, jež zvolí své výbory. Výbory si zvolí představenstva, z nichž se utvoří první ústřední výbor,

který si také zvolí představenstvo. Odbory pak navrhnou kandidáty členství ve vědecké radě, z nichž ústřední výbor zvolí první členy vědecké rady. Při tom třeba dbáti zásady, aby z každého odboru byl zvolen co možná stejný počet členů.

Čl. 22.

Ústřední výbor vypracuje potřebné jednací řády M. A. P., které schválí vědecká rada.

Čís. 120.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 2. března 1920

ku provedení zákona ze dne 5. února 1920, čís. 91 Sb. z. a n., kterým se zkracují úvěrovací lhůty pro dávky z lihu, cukru, lisovaného droždí a pro spotřební daň z nerostných olejů, a zrušuje se diskonto ze spotřební dávky lihové předem zapravené.

Ku provedení zákona ze dne 5. února 1920, č. 91 Sb. z. a n., nařizuje se toto:

§ 1.

Byly-li spotřební nebo výrobní dávka z lihu, dávka z lisovaného droždí a spotřební daň z minerálních olejů uvěřeny po 1. lednu 1920, buďž úvěrovací lhůta vyznačená v úvěrových boletách zkrácena na dva měsíce. V měsíci lednu 1920 uvěřené částky zmíněných dávek a daně jest tudíž zapraviti nejdéle do 1. dubna 1920.

§ 2.

Byla-li po 1. lednu 1920 uvěřena spotřební dávka z lihu výrobcům likérů, lze pro výrobní období 1919/20 úvěrovou dobu stanoviti čtyřmi měsíci, pokud úvěr požadován jest pro dávku, připadající nejvýše na 25% celkového množství lihu, odebraného v bezprostředně předcházejícím výrobním období a poživatel úvěru prokáže, že z toho lihu vyrábí pouze likéry, vyžadující aspoň tříměsíčního ležení.

Pro následující výrobní období smí býti výrobcům likérů přiznáno čtyřměsíční uvěření spotřební dávky lihové jen pro ono množství lihu, o němž žadatel obchodními knihami, výrobními zápisy a jinými věrohodnými doklady předem prokáže, že ho bylo v kalendářním roce bezprostředně předcházejícím (tudíž pro období 1920/21 v roce 1919) použito ku výrobě likérů, vyžadujících aspoň tříměsíčního ležení.

Vedení konta příkázaného výnosem býv. ministerstva financí ze dne 12. června 1905,

čís. 105 ř. z., může odpadnouti, jestliže strana povede a na požádání dozorcím orgánům předloží zápisu, z níž lze v každém okamžiku zjištěti, do jaké výše jest povolený úvěr vyčerpán žicím povolovacím obdobím do výroby převzato, a jaké množství lihu bylo s použitím úvěru v bě-

§ 3.

Pokud jsou daně a dávky v § 1 a 2 tohoto nařízení uvedené a po 1. lednu 1920 uvěřené kryty směnkami potravní daně, nutno tyto směnky neprodleně vyměnit za směnky nové, znějící na zkrácenou lhůtu uvěřovací, jež počíná dnem vystavení původní směnky.

§ 4.

Při spotřební dávce z cukru, uvěřené po 1. březnu 1920 vyhotoviti jest příslušné bolety na dvouměsíční úvěrové období. Byly-li bolety tyto vystaveny před 1. březnem tohoto roku na šestměsíční lhůtu uvěřovací, buďž v nich tato lhůta změněna na dvouměsíční a směji na základě těchto bolet býti vystaveny směnky potravní daně, splatné již po dvou měsících.

§ 5.

Ustanovení § 32, oddíl I., č. 5 prov. předpisu k zákonu o dani z lihu ze dne 21. července 1899, čís. 130 ř. z., a prvních tří odstavců téhož paragrafu oddíl I., č. 6, jednající o diskonto, se zrušují.

V oddílu II. právě uvedeného paragrafu jest v odstavci 1. a 1. a) místo slov „na 4 měsíce“ vložiti slova „na 2 měsíce“.

V nařízení ministerstva financí ze dne 12. června 1905, čís. 105 ř. z., buďž slova „dvánáctměsíční úvěr“ a „doba 12 měsíců“ nahrazena slovy: „čtyřměsíční úvěr“ a „doba 4 měsíců“.

§ 6.

Nařízení toto nabývá účinnosti pro celé území republiky Československé dnem 1. března 1920 a provedením jeho pověřuje se ministr financí.

Tusar v. r.

Staněk v. r.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Beneš v. r.

Prášek v. r.

Hampl v. r.

Sonnát v. r.

Klofáč v. r.

Dr. Franke v. r.

Dr. Veselý v. r.

Dr. Winter v. r.

Houdek v. r.

Habrman v. r.

Dr. Heidler v. r.